

Rozpočtový výbor

2023/2029(INI)

20.7.2023

STANOVISKO

Rozpočtového výboru

pro Výbor pro zahraniční věci a Výbor pro rozvoj

o provádění nástroje pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci –
Globální Evropa
(2023/2029(INI))

Zpravodajka: Eider Gardiazabal Rubial

PA_NonLeg

NÁVRHY

Rozpočtový výbor vyzývá Výbor pro zahraniční věci a Výbor pro rozvoj jako příslušné výbory, aby do návrhu usnesení, který přijmou, začlenily tyto návrhy:

1. připomíná svůj dlouhodobý postoj, že strop v okruhu 6 nestačí k tomu, aby Unie mohla realizovat své ambice na světové scéně, tj. spojit naplánované hlavní úkoly mezinárodní spolupráce s reakcí na krize a s novými iniciativami; konstatuje, že prostředky přidělené nástroji pro sousedství a rozvojem a mezinárodní spolupráci (NDICI) již jsou velmi omezené, zejména prostředky v rezervě, a dostaly se na samotnou mez, jak potvrdila Komise v návrhu revize víceletého finančního rámce (VFR); zdůrazňuje zejména, že je třeba, aby rozpočet EU hmatatelně přispíval k obnově Ukrajiny a k řešení nejpalčivějších světových výzev; konstatuje, že činnosti Evropské investiční banky (EIB) mimo EU jsou ručeny pouze rozpočtem EU; žádá proto, aby byly EIB poskytnuty další záruky, včetně nástrojů kombinujících zdroje financování, aby se mohla dále angažovat na Ukrajině s podporou místních a unijních zúčastněných stran; oceňuje návrh revize VFR, v němž Komise navrhuje dostatečné finanční prostředky pro okruh 6, neboť stávající finanční plán je pro nástroj NDICI nedostatečný a VFR by měl lépe odrážet geopolitické ambice Evropské unie a její globální závazky;
2. konstatuje, že finanční plánování okruhu 6 bylo předsunuto do stávajícího VFR se 17 miliardami EUR pro běžný rok a že tato částka bude v roce 2026 snížena na 14,6 miliardy EUR; konstatuje, že toto snížení společně se značným negativním dopadem současné výrazné inflace ještě více ovlivní schopnost rozpočtu EU realizovat vnější činnost EU v nadcházejících letech; bere na vědomí, že Komise pro okruh 6 navrhla dodatečné prostředky, z nichž 9,5 miliardy EUR bude přiděleno na řešení vnějšího rozměru migrace včetně externích výzev, 3 miliardy EUR do rezervy nástroje NDICI a 2,5 miliardy EUR do rezervy na solidaritu a pomoc při mimořádných událostech (SEAR);
3. vyzývá Komisi, aby využila revizi VFR k většímu propracování nomenklatury nástroje NDICI – Globální Evropa, aby rozpočtovému orgánu umožnila vykonávat kontrolní pravomoci, zejména nad rozpočtovými položkami politiky sousedství, a tak posílila transparentnost, díky níž by mohla být vypracována politika na základě dat, v jejímž případě lze lépe kontrolovat cíle, a aby lépe zohlednila strategický přístup a zdokonalila dlouhodobé plánování;
4. zdůrazňuje, že EU by měla podporovat organizace občanské společnosti s cílem prosazovat své hodnoty, zájmy a cíle; je znepokojen tím, že podpora organizací občanské společnosti z tematického programu bude ve zbývajícím období snížena;
5. uznává význam společných opatření EU a členských států v kontextu rozvojové spolupráce i potřebu společného přístupu k celosvětovým výzvám; zdůrazňuje, že EU a členské státy by měly zintenzivnit výměnu informací a více zapojit zúčastněné strany ze všech členských států;
6. shledává, že nástroj NDICI není dostatečně zviditelňován a propagován; domnívá se, že účel nástroje NDICI by měl být veřejnosti lépe vysvětlen a že by měla být zvýšena transparentnost a publicita projektů podporovaných tímto nástrojem;

7. zdůrazňuje, že EU spolupracuje s velkým počtem zemí, a připomíná, že nástroje EU pro financování vnější činnosti by měly výrazně přispívat k plnění mezinárodních závazků a cílů EU, zejména závazků a cílů, které vyplývají z Agendy OSN pro udržitelný rozvoj 2030 a jejich cílů udržitelného rozvoje a z Pařížské dohody; konstatuje, že EU nedávno schválila nové mezinárodní závazky, např. na konferenci OSN o změně klimatu (COP27) ohledně ztrát a škod způsobených změnou klimatu; připomíná dlouhodobý postoj Parlamentu, že nové priority by měly být financovány z dodatečných zdrojů;
8. připomíná, že Komise musí dodržovat horizontální cíle stanovené v nařízení (EU) 2021/947¹ a v článku 16 interinstitucionální dohody o rozpočtové kázní²; naléhavě vyzývá Komisi, aby předložila strategii pro dodržování horizontálních cílů a pro dorovnání chybějících prostředků; vyjadřuje politování nad tím, že v roce 2021 bylo 14 % z přidělené částky vyčleněno na cíl v oblasti migrace a nuceného vysídlování, což výrazně překračuje 10% cíl, a že 18,5 % z přidělené částky bylo určeno na klimatické cíle, což je výrazně méně než plánovaných 30 %; naléhavě vyzývá Komisi, aby poskytla podrobné číselné údaje o plnění horizontálních cílů a plánování na zbývajících obdobích, zejména pokud jde o klima, migraci, biologickou rozmanitost a uplatňování genderového hlediska;
9. domnívá se, že nejméně 85 % nových činností prováděných v rámci nástroje NDICI by mělo mít jako hlavní nebo významný cíl rovnost žen a mužů a že nejméně 5 % těchto činností by mělo mít jako hlavní cíl rovnost pohlaví a práva a posílení postavení žen a dívek;
10. s politováním konstatuje, že se Komise při využívání rezervy pro nové výzvy a priority neřídí článkem 17 nařízení, zejména v případě financování nových legislativních iniciativ; vyjadřuje politování nad tím, že 60 % prostředků ze zbývajících rezerv bylo předběžně přiděleno bez zvážení budoucích očekávaných výzev, jako je balíček opatření pro syrské uprchlíky; žádá Komisi, aby před každým uvolněním prostředků z rezervy podrobně informovala Parlament a aby v souladu s bodem odůvodnění 71 nařízení zohlednila jeho připomínky;
11. vítá nástroj makrofinanční pomoci, který byl nedávno přijat na podporu několika zemí, zejména Ukrajiny, při řešení důsledků ruské agrese proti Ukrajině; vyjadřuje politování nad nedostatkem informací poskytovaných rozpočtovým orgánům o řízení financování úrokových nákladů této makrofinanční pomoci; je znepokojen tím, že současné financování úrokových nákladů makrofinanční pomoci uvolněním prostředků z rezervy nástroje NDICI, a nikoli pomocí nových prostředků, může vyčerpat většinu, ne-li všechny rezervy nástroje NDICI na zbývajících obdobích, takže tento nástroj nebude schopen reagovat na nepředvídané výzvy; zdůrazňuje proto, že je třeba nalézt udržitelná dlouhodobá řešení financování a zároveň zachovat kapacity k řešení budoucích výzev;

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/947 ze dne 9. června 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci – Globální Evropa, mění a zrušuje rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 466/2014/EU a zrušují nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1601 a nařízení Rady (ES, Euratom) č. 480/2009 (Úř. věst. L 209, 14.6.2021, s. 1).

² Interinstitucionální dohoda ze dne 16. prosince 2020 mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o rozpočtové kázní, spolupráci v rozpočtových záležitostech a řádném finančním řízení, jakož i o nových vlastních zdrojích, včetně plánu zavádění nových vlastních zdrojů (Úř. věst. L 433I, 22.12.2020, s. 28).

12. vyjadřuje politování nad tím, že financování nové strategie Global Gateway není dostatečně jasné, a připomíná, že takové nové iniciativy by měly být financovány z nových prostředků a spojeny se zvýšením stropu okruhu 6;
13. vyzývá Komisi, aby vzhledem k současné nestálé geopolitické a hospodářské situaci bedlivěji sledovala stabilitu investičního rámce pro NDICI (tj. Evropského fondu pro udržitelný rozvoj plus a záruky pro vnější činnost) a aby zajistila, že bude i nadále plnit svůj účel stanovený příslušným nařízením; vyzývá Komisi, aby rozpočtovému orgánu čtvrtletně předkládala aktuální informace, včetně údajů o používání a výši rozpočtových záruk, a odhadované tvorby rezerv a budoucí prognózy, informace o aktuálním stavu, pokud jde o cíle v oblasti klimatu a biologické rozmanitosti, a údaje o příspěvku nástroje NDICI k prosazování rovnosti žen a mužů;
14. vítá, že Ukrajina a Moldavsko získaly status kandidátských zemí; konstatuje, že obě země budou vyžadovat další finanční a technickou pomoc na přistoupení, posílení své odolnosti a předcházení hybridním hrozbám a boj proti nim; bere na vědomí návrh Komise na zřízení nového finančního nástroje na podporu Ukrajiny, nástroje pro Ukrajinu, a vyzývá Komisi, aby předložila návrhy na zařazení Ukrajiny a Moldavska na seznam příjemců nástroje předvstupní pomoci (NPP III), což by snížilo tlak na nástroj NDICI; je toho názoru, že rozpočtové záruky poskytnuté z nástroje NDICI pro makrofinanční pomoc Ukrajině MFA+ by měly být vzhledem k povaze výdajů přesunuty nad rámec stropu.

INFORMACE O PŘIJETÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

Článek 58 – Postup společných schůzí výborů Datum oznámení na zasedání	16.3.2023
Datum přijetí	19.7.2023
Výsledek konečného hlasování	+ : 35 - : 5 0 : 0
Členové přítomní při konečném hlasování	Rasmus Andresen, Olivier Chastel, David Cormand, Katalin Cseh, Andor Deli, Pascal Durand, José Manuel Fernandes, Eider Gardiazabal Rubial, Alexandra Geese, Vlad Gheorghe, Eero Heinäluoma, Monika Hohlmeier, Joachim Kuhs, Pierre Larroutourou, Camilla Laureti, Janusz Lewandowski, Margarida Marques, Siegfried Mureşan, Victor Negrescu, Andrey Novakov, Dimitrios Papadimoulis, Bogdan Rzońca, Eleni Stavrou, Nils Ušakovs, Rainer Wieland
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Anna-Michelle Asimakopoulou, Elisabetta Gualmini, Francisco Guerreiro, Fabienne Keller, Eric Minardi, Jan Olbrycht, Younous Omarjee, Eva Maria Poptcheva, Roberts Zīle
Náhradníci (čl. 209 odst. 7) přítomní při konečném hlasování	Nicolas Bay, Carlos Coelho, France Jamet, Zbigniew Kuźmiuk, Anne Sander, Salima Yenbou

JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

35	+
ECR	Zbigniew Kuźmiuk, Bogdan Rzońca, Roberts Zīle
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, Carlos Coelho, José Manuel Fernandes, Monika Hohlmeier, Janusz Lewandowski, Siegfried Mureșan, Andrey Novakov, Jan Olbrycht, Anne Sander, Eleni Stavrou, Rainer Wieland
Renew	Olivier Chastel, Katalin Cseh, Vlad Gheorghe, Fabienne Keller, Eva Maria Poptcheva, Salima Yenbou
S&D	Pascal Durand, Eider Gardiazabal Rubial, Elisabetta Gualmini, Eero Heinäluoma, Pierre Larrourou, Camilla Laureti, Margarida Marques, Victor Negrescu, Nils Ušakovs
The Left	Younous Omarjee, Dimitrios Papadimoulis
Verts/ALE	Rasmus Andresen, David Cormand, Alexandra Geese, Francisco Guerreiro

5	-
ID	France Jamet, Joachim Kuhs, Eric Minardi
NI	Nicolas Bay, Andor Deli

0	0

Význam zkratek:

+ : pro

- : proti

0 : zdrželi se